

W Bielsku-Białej

II/2018

m a g a z y n s a m o r z ą d o w y

W NUMERZE:

INWESTYCJE

Lasem w dół
na rowerze – str. 4

Piękna nowa
komenda – str. 5

Modernizowanie
bielskich dróg
– str. 6-7

WYDARZENIA

Sacrum in musica –
str. 8-9

Lalkarze na festiwalu
– str. 10-11

Dni Bielska-Białej –
str. 12-13

BIELSKIE NOCE MUZEÓW

– str. 14-15

JUBILEUSZ POD DĘBOWCEM

– str. 20-21

28. MFSL
spektakl Kitsune, Teatro de
Marionetas do Porto
fot. Paweł Sowa

PROJEKT ARTING 2018 – RÓWNOWAGA

Międzynarodowy konkurs Projekt Arting 2017, który odbywał się pod hasłem *Równowaga*, rozstrzygnięty został 12 kwietnia w Akademii Techniczno-Humanistycznej. Przedmiotem konkursu były projekty z zakresu wzornictwa przemysłowego wskazujące rozwiązania poprawiające funkcjonowanie człowieka i jego otoczenia – zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i poszanowania energii. Jurorzy ocenili w sumie 62 projekty, nagrody przyznano w kategoriach technologia, środowisko i edukacja. Nagrodę główną Arting 2017 w wysokości 10.000 zł otrzymał Patryk Kurczab za projekt *Waltek, innowacyjne urządzenie do budowania w technologii 3D*.

Zakończeniu Artingu towarzyszyła konferencja pt. *Równowaga – projektowanie zrównoważone jako świadoma postawa projektowania*.

Projekt Arting organizowany jest od 1994 roku, tegoroczną edycję konkursu przygotowało miasto Bielsko-Biała i Fundacja Ludzie-Innowacje-Design. Jack

ZŁAZ NIEPODLEGŁOŚCIOWY

W ramach przygotowań do setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości Urząd Miejski, Bielsko-Bialskie Towarzystwo Historyczne oraz Oddział PTTK Podbeskidzie przygotowały szósty już zjazd turystyczny z cyklu *Bielsko-Biała bliżej nas*. Chętni do turystycznego poznawania historii miasta mieli do wyboru dwie trasy: pierwszą grupę szlakiem *Ku Niepodległej. Bielsko-Biała w latach I wojny światowej i w okresie konfliktu o Śląsk Cieszyński 1914-1918-1920* poprowadził Piotr Kenig; drugą wycieczkę tematyczną pod hasłem *Polskie drogi do niepodległości w oparciu o zabytki śródmieścia Bielska-Białej* poprowadził Rafał Hojczyk. Można było także zwiedzić salę sesyjną Ratusza, gdzie wykład *Zmagania o wolną Polskę mieszkańców Podbeskidzia* wygłosił Jacek Kachel. Uczestnicy imprezy byli w różnym wieku i reprezentowali różny poziom znajomości miasta i jego historii. Jack

ARTYSTYCZNE PREZENTACJE SENIORÓW

W Miejskim Domu Kultury w Hałcnowie 21 kwietnia odbyły się trzecie już prezentacje seniorów. Wystąpili soliści, zespoły taneczne, teatralne, kabaretowe i wokalne reprezentujące ośrodki z Bielska-Białej – Dom Kultury w Lipniku, DK Wapienicy, DK im. W. Kubisz, a także z Buczkowic, Pawłowic i Sosnowca; w sumie 130 wykonawców. Przygotowano też przegląd rękodzieła. Grand Prix otrzymał Zespół Taneczny AS+ ze Stowarzyszenia Akademia Seniora w Bielsku-Białej za brawurowe wykonanie, wdzięk i bezpretensjonalność w tańcu *Piękne panie w obiektywie*, który otrzymał Puchar Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej Przemysław Drabka. Pozostałe zespoły i soliści zostali uhonorowani podziękowaniami. Podziękowania za prezentację pięknego, precyzyjnego i barwnego rękodzieła artystycznego otrzymali: Grupa Rękodzieła Artystycznego z Koła nr 7 Polskiego Związku Emerytów i Rencistów w Hałcnowie, Grażyna Bialik z Sosnowca i Grupa Rękodzieła Tamborek Beskidzki z Bielska-Białej. kk

MATURALNY POLONEZ NA PLACU CHROBREGO

Maturzyści z 31 szkół średnich z Bielska-Białej 26 kwietnia odtanńczyli poloneza na placu Chrobrego. Stolica Podbeskidzia wzorem innych miast po raz pierwszy zorganizowała akcję, w której maturzyści integrują się poprzez taniec, a wspomagają ich w tym przedstawiciele władz. W Bielsku-Białej do poloneza stanął m.in. przewodniczący Rady Miejskiej Jarosław Klimaszewski. Do udziału w wydarzeniu zostało zaproszonych po 10 maturzystów (5 par) z 31 bielskich szkół średnich. Organizatorem wydarzenia było miasto oraz Liceum Ogólnokształcące Katolickiego Towarzystwa Kulturalnego.

– Spotkanie było okazją do złożenia życzeń udanej matury oraz wysłania informacji, że władze miasta doceniają młodych ludzi dążących do jak najlepszego wykształcenia i czekają na nich po zakończeniu studiów – mówiła Jadwiga Grudzińska z Zespołu Szkół Katolickiego Towarzystwa Kulturalnego. opr. Jack

REWITALIZACJA WILLI SIXTA

13 kwietnia Galeria Bielska BWA podpisała umowę z Konsorcjum Firm, którego liderem jest spółka Intravi z Żywca, na wykonanie robót budowlanych dla zadania *Rewitalizacja willi Teodora Sixta przy ul. Mickiewicza 24 w Bielsku-Białej*. Autorem projektu rewitalizacji jest tyskie Biuro Architektoniczne ARS Architektura. Rewitalizacja jest dofinansowana ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. W willi ma powstać centrum usług dla społeczności objętej wsparciem; Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej będzie tu realizował działania na rzecz rozwoju środowiskowych form usług społecznych.

Willi jest własnością miasta na mocy testamentu przedsiębiorcy Theodora Sixta z 1897 r. Zakończenie robót i oddanie budynku do użytku zaplanowano na kwiecień 2019 r. Jack

RICHARD BONA

28 kwietnia w Bielskim Centrum Kultury odbył się jedyny w Polsce koncert projektu Heritage Bona & Mandekan Cubano z udziałem Richarda Bony. Po raz pierwszy ten pochodzący z Kamerunu gitarzysta i wokalista przyjechał do Bielska-Białej w 1997 r. Teraz Richard Bona wystąpił z muzykami Mandekan Cubano, przedstawiając materiał ze swojej najnowszej płyty zawierającej inspiracje dziedzictwem muzyki Afryki Zachodniej i Kuby. wag

mówi przewodniczący Rady Miejskiej Jarosław Klimaszewski:

Kwietniową sesję Rady Miejskiej rozpoczęła uroczystość wręczenia odznak przyznanych przez Ministerstwo Zdrowia honorowym dawcom krwi. Wraz z prezesem Oddziału Rejonowego PCK Bogdanem Ogrockim z przyjemnością wręczyłem te odznaki osobom, które dzielą się częścią siebie dla ratowania innych. Rekordzista oddał aż ponad 50 l krwi. To budzi szacunek! W programie sesji znalazł się też punkt dotyczący ustalenia liczby lokali wyborczych przed jesiennymi wyborami samorządowymi. Naszą miejską sieć należało dostosować do wymogów nowej ustawy wyborczej, w konsekwencji zmniejszyła się do 67 liczba obwodów do głosowania i lokali wyborczych. Radni wyrazili obawy, że może to utrudnić dostęp do lokali chętnym do głosowania, niestety wymogi ustawy co do dostępności dla osób niepełnosprawnych są nieubłagane. Mówiliśmy też o tym, że jest wiele niejasności i niepewności dotyczących organizacji wyborów, bo zmian w ustawie jest bardzo dużo. Dotychczas wybory organizowały gminy, teraz mają one tylko zapewnić warunki, a za wybory odpowiadać będą specjalnie powołani zewnętrzni urzędnicy wyborczy. Jak sobie z tym poradzą, nie wiadomo. Na kwietniowej sesji RM odjeżdżaliśmy też uchwałą o zaskarżeniu zarządzeń zastępczych wojewody śląskiego w sprawie zmiany nazw ulic w Bielsku-Białej – ul. Dywizji Kościuszkowskiej na Józefa Rymera oraz I Armii Wojska Polskiego na Cichociemnych. Uznaliśmy, biorąc też pod uwagę opinie mieszkańców, że nie powinny one być zmieniane w ramach dekomunizacji. Inne zdanie mieli tylko radni Klubu PiS. Podjęliśmy też uchwałę o przyznawaniu pierwszeństwa w nabywaniu lokali mieszkalnych przez najemców oraz udzielania bonifikaty od ceny sprzedaży mieszkań komunalnych. Lokale będą sprzedawane tylko w tych budynkach, gdzie taka sprzedaż miała już miejsce, po pięcioletnim okresie wynajmowania i z bonifikatą uzależnioną od długości najmu. Rada zaakceptowała też zamiar udzielenia przez miasto – z puli środków miejskiego konserwatora zabytków – dotacji na remonty pięciu zabytków. Udzieliliśmy też zgody na kolejne dotacje dla Beskidzkiego Centrum Onkologii – Szpitala Miejskiego na zakup nowej aparatury. Zapoznaliśmy się też z dorocznym raportem o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta, który okazał się dobry. Ze sprawozdań przygotowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wynika, że zmniejsza się liczba bielszczan korzystających z pomocy społecznej, z czego można wnioskować, że sytuacja materialna rodzin poprawia się, m.in. z powodu niskiego bezrobocia, jak i rządowego programu socjalnego – w ramach programu 500+ wypłacono rodzinom prawie 88 mln zł. Jednocześnie rosną wydatki na zadania polityki społecznej. Wydano też więcej decyzji administracyjnych dotyczących różnych form wsparcia.

Podczas majowej sesji zapoznaliśmy się ze sprawozdaniem z realizacji *Programu współpracy gminy Bielsko-Biała z organizacjami pozarządowymi w roku 2017*. Wsparliśmy też kolejne zabytki dotacjami. Przegłoszaliśmy uchwałę w sprawie planu zagospodarowania terenu w rejonie potoku Rudawka na zachód od ul. Grawerskiej; celem planu jest ochrona środowiska przyrodniczego.

Drugi kwartał roku to także czas na zgłaszanie przez mieszkańców projektów do budżetu obywatelskiego/partycypacyjnego na następny rok, a także czas wielu imprez masowych, ze Świętem Konstytucji 3 maja na czele, które w tym roku było obchodzone szczególnie uroczystość ze względu na 100. rocznicę odzyskania przez nasz kraj niepodległości. 18 maja w Muzeum Historycznym w Bielsku-Białej otwarto wystawę *Od Czytelni Polskiej do Rzeczypospolitej Polskiej* – była to oficjalna inauguracja obchodów jubileuszu. W maju też odbył się w naszym mieście 28. Międzynarodowy Festiwal Sztuki Lalkarskiej, którego poziom wysoko oceniła publiczność i krytycy. Po raz pierwszy maturalna młodzież naszych liceów odtanńczyła poloneza na placu Chrobrego. Z końcem maja otwarto też nową siedzibę Komendy Miejskiej Policji w Bielsku-Białej.

Na ostatniej przed przerwą wakacyjną czerwcowej sesji Rada Miejska udzieliła prezydentowi miasta absolutorium za wykonanie budżetu roku 2017. Trzeba przyznać, że jest to kolejny dobrze wykonany budżet na przestrzeni ostatnich lat. Dzięki temu, że przez lata miasto wydawało rozsądnie pieniądze i nie zadłużało się do maksymalnej wysokości wskaźników, nadal będzie mogło dynamicznie się rozwijać. Przyznaliśmy Beskidzkiemu Centrum Onkologii – Szpitalowi Miejskiemu dotację celową w wysokości 370 tys. zł. na zakup samochodów i sprzętu do świadczenia opieki paliatywnej i hospicyjnej w hospicjum domowym. Rada Miejska przegłosowała również mój wniosek na przystąpienie do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego terenów przy ul. Krakowskiej, w rejonie składowiska odpadów komunalnych w Lipniku. Podjęła także uchwałę o nawiązaniu oficjalnej współpracy z węgierskim miastem Nyiregyhaza. oprac. kk, Jack

mówi prezydent Bielska-Białej Jacek Krywult:

Drugi kwartał 2018 r. przyniósł dobrą wiadomość dla bielskiej służby zdrowia – po kilku latach naszego aplikowania o środki Unii Europejskiej na modernizację Beskidzkiego Centrum Onkologii – Szpitala Miejskiego im. Jana Pawła II Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego podzielił fundusze unijne przeznaczone na służbę zdrowia. Nasz szpital otrzymał na dofinansowanie inwestycji, która w sumie pochłonie 101 mln zł, największą kwotę spośród aplikujących ośrodków medycznych – 76 mln zł. To znakomita wiadomość nie tylko dla bielszczan, ale i dla mieszkańców całego regionu, którzy korzystają z usług leczniczych oferowanych przez nasz szpital onkologiczny.

W Beskidzkim Centrum Onkologii – Szpitalu Miejskim przygotowujemy potężną inwestycję modernizującą szpital, żeby nie zamknąć ani jednego oddziału. Chcemy również odnowić czwarty pawilon w Szpitalu Miejskim. Pragnę przypomnieć, że w ostatnim okresie przekazaliśmy naszemu szpitalowi blisko 20 mln zł na zakup nowoczesnych urządzeń. Postęp techniczny w medycynie kroczy niezwykle szybko. Z pomocą Ministerstwa Zdrowia kupiliśmy przyspieszacz do punktowego naświetlania nowotworów, przekazaliśmy też szpitalowi 2 mln zł na dostosowanie bunkra do użytkowania tego wysokiej klasy urządzenia. Wcześniej kupiliśmy najnowocześniejszy obecnie na rynku mammograf wraz z oprzyrządowaniem oraz nowej generacji aparat USG.

Tegoroczny budżet Bielska-Białej wynosi rekordowe 1,2 mld złotych. Środki przeznaczone na inwestycje to ponad 350 mln złotych, czyli 29 proc. wydatków ogółem. Najważniejsze przedsięwzięcia inwestycyjne to trwające już – rozbudowa drogi wojewódzkiej 942, czyli ulic Międzyrzeczkiej i Cieszyńskiej, oraz druga część modernizacji ulicy Stojałowskiego, a także rozbudowa drogi krajowej nr 52 tzn. ul. Krakowskiej i ul. Żywieckiej to tylko te największe przedsięwzięcia drogowe, bo prace budowlane na bielskich ulicach realizowane są w wielu punktach miasta.

Spośród inwestycji realizowanych w innych dziedzinach życia miasta należy wymienić na przykład trwający montaż urządzeń systemu ITS – który to system będzie zarządzał ruchem drogowym, transportem zbiorowym oraz dynamiczną informacją dla podróżnych; budowane nowe ścieżki rowerowe, modernizowane kolejne przystanki komunikacji miejskiej czy termomodernizowane placówki oświatowe. Kompleksowo remontowana jest willa Siksta, diametralnie zmienia się też sala Bielskiego Centrum Kultury oraz sąsiadujący z nią budynek będący przed laty siedzibą Kubiszówki.

Zrównoważony rozwój naszego miasta jest doceniany umieszczeniem Bielska-Białej na wysokich lokatach w różnego rodzaju rankingach. W Rankingu Samorządów Rzeczypospolitej, w którym oceniane jest bardzo szerokie spectrum zagadnień związanych z funkcjonowaniem miast, zajęliśmy drugie miejsce w Polsce. Lepszy od nas okazał się jedynie Poznań. Druga klasyfikacja, o której chciałbym wspomnieć, została przygotowana przez firmę Arcadis – jedną z wiodących, globalnych instytucji zajmujących się m.in. projektowaniem i doradztwem, która istnieje od końca XIX wieku. Firma przygotowała bardzo szeroką i szczegółową klasyfikację zatytułowaną Ranking Polskich Miast Zrównoważonych, w której nasze miasto uplasowało się na bardzo wysokim szóstym miejscu. Był to najwyższy wynik wśród miast nieposiadających statusu województwa. Przed nami sklasyfikowane zostały tylko Warszawa, Toruń, Wrocław, Poznań i Lublin. Zestawienie firmy Arcadis oceniało trzy obszary działalności miast: społeczeństwo, środowisko i gospodarkę. Warto dodać, że w obszarze środowisko zostaliśmy ocenieni najwyższej wśród wszystkich polskich miast. Tak dobry wynik – co podkreślili twórcy rankingu – zawdzięczamy przede wszystkim wdrożeniu nowoczesnych rozwiązań w zakresie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Wyniki rankingu firmy Arcadis cieszą nas szczególnie, gdyż bielski samorząd od wielu lat kładzie duży nacisk na zrównoważony rozwój. W naszych działaniach staramy się nie pomijać żadnej z dziedzin życia. Wszystkie one – od gospodarki, poprzez bezpieczeństwo, edukację, zdrowie aż po kulturę i sport traktujemy tak samo poważnie.

LASEM W DÓŁ NA ROWERZE

12 maja została otwarta kolejna trasa kompleksu Enduro Trials, zbudowanego z inicjatywy mieszkańców Bielska-Białej na zboczach Szyndzielni i Koziej Góry. Dziś rowerzyści uprawiający jazdę w górach mają do dyspozycji 34 km tras zjazdowych. Miasto zapowiada budowę kolejnych, bo okazało się, że ten sport przyciąga coraz więcej entuzjastów, nie tylko bielszczan.

Nowa trasa, która rozpoczyna się obok górnej stacji kolejki linowej Szyndzielnia, nazwana została Rock'N'Rolla. Ma spadek 7 proc. – kwalifikuje się jako trasa niebieska, długość 5 km w części zjazdowej, 1,2 km w części podjazdowej pod schronisko, szerokość od 1 do 1,5 m i przeszkody układane z kamieni.

– Podjazd jest bardzo łagodny, trasa objeżdża Kołowrót od strony południowej, kieruje się na Przełęcz Kozią (Sipa), stamtąd pod schronisko na Koziej Górze. Przejazd tą trasą trwa około 30 min. Są na niej trzy punkty widokowe – opisywał podczas ceremonii otwarcia nowej trasy Jakub Jonkisz, który, sam uprawiając ten rodzaj sportu, zgłosił przed kilku laty pomysł zbudowania leśnych tras do budżetu obywatelskiego, a potem wraz z kolegami został wykonawcą i opiekunem kompleksu.

W latach 2015-2017 Wydział Gospodarki Miejskiej Urzędu Miejskiego zrealizował budowę kompleksu górskich ścieżek rowerowych na zboczach Koziej Góry, Szyndzielni, Dębowa i Cybrioka – właśnie w ramach budżetu obywatelskiego, gdyż te projekty otrzymały wystarczająco dużo głosów bielszczan. Wytoczono w sumie 11 górskich ścieżek (są one jednokierunkowe, 10 zjazdowych i jedna podjazdowa)

o czterech stopniach trudności, o łącznej długości 25,5 km.

Ścieżki powstawały etapami. Najpierw otwarto cztery ścieżki o łącznej długości 9,1 km, o czterech różnych stopniach trudności: Stefanek, Twistera, Starego Zielonego oraz DH+. W 2017 roku otwarto siedem kolejnych tras o łącznej długości 11,3 km i czterech różnych stopniach trudności. Są to: Cyganka, Cygan, Kamieniołom, Gondola, Dębowiec i Dziabar oraz podjazd Daglegzowy. Trasy te od początku cieszyły się wielką popularnością i okazały się inwestycją przyciągającą wielu gości. Miejscowym rowerzystom dają okazję do uprawiania tego sportu bez potrzeby dalekich wyjazdów. Gdy w kolejnej edycji budżetu obywatelskiego projekt trzeciego etapu budowy ścieżek dostał za mało głosów mieszkańców do zakwalifikowania ich do realizacji w ramach BO, władze miasta zdecydowały, żeby ścieżki wybudować z pieniędzy budżetu miasta.

– Fakt jest taki, że mamy już prawie 35 km górskich tras rowerowych. Nie możemy się jeszcze porównywać z tymi największymi ośrodkami w świecie – w Kanadzie, w Norwegii czy Szwajcarii – ale zrobiliśmy przez te parę lat piękną robotę – mówił zastępca

prezydenta Bielska-Białej Lubomir Zawierucha podczas otwarcia najnowszej ścieżki 12 maja. Miał też dla rowerzystów dobre informacje, jeśli idzie o plany: miasto chce nadal rozbudowywać kompleks enduro. Zamierza poprowadzić trasę na Klimczok, drugą przez Saharę i trzecią – łatwą trasę dla dzieci – Dolinę Gościenną. Miasto rozmawiało też z sąsiednimi gminami – Wilkowicami i Szczyrkem – które chcą budować swoje ścieżki – nad połączeniem tras rowerowych w jeden kompleks. W bielskim Ratuszu odbyło się spotkanie w tej sprawie.

Trasy mają liczyć w sumie 100 km. Gminy muszą przy tym projekcie ściśle współpracować z Nadleśnictwem Bielsko, które jest gospodarzem terenów leśnych. Taka współpraca była też konieczna przy budowie tras już istniejących i okazała się owocna. Gminy liczą na dalszą przychylność tej instytucji, żeby sprostać oczekiwaniom fanów rowerów górskich. Wyznaczenie dla nich specjalnych tras sprzyja bezpieczeństwu w górach, bo rowerzyści nie wjeżdżają wtedy na ścieżki dla pieszych ani nie jeżdżą lasem – tam, gdzie mogą niszczyć cenne gatunki przyrodnicze. Przy projektowaniu tras ważne jest ich właściwe oznakowanie i umieszczenie informacji o stopniach trudności.

Działania miasta na rzecz rowerzystów górskich rozszerzyły się też na kolej linową, którą można szybko wjechać na Szyndzielnę. Od tej wiosny łatwiej zrobić to z rowerem, bo wszystkie wagoniki zostały wyposażone w haki do transportu rowerów. To nie tylko ukłon w stronę rowerzystów, ale też działanie biznesowe spółki ZIAD zarządzającej Koleją Linową Szyndzielnia.

kk

PIĘKNA NOWA KOMENDA

28 maja oficjalnie i uroczystie oddano do użytku nową siedzibę Komendy Miejskiej Policji w Bielsku-Białej przy ul. Wapiennej 45. Najnowocześniejsza komenda w Polsce robi wrażenie i zapewnia znakomite warunki do pracy. Policjanci przenieśli się do niej już w kwietniu tego roku. To pierwszy budynek w historii polskiej policji, w którym służbę pełnią nie tylko policjanci, ale funkcjonariusze CBŚ i innych komórek.

Nowy kompleks składa się z budynku administracyjnego, w którym zlokalizowano są wydziały bielskiej komendy, Centralne Biuro Śledcze Policji, Wydział Techniki Operacyjnej KWP w Katowicach, Wydział Konwojowy i Policji Sądowej KWP w Katowicach, Policyjna Izba Dziecka, pomieszczenia zatrzymań oraz siedziba Regionalnego Zespołu Przewodników Psów Służbowych. W budynku mieszczą się także kojce dla psów, strzelnica kryta, sala gimnastyczna z siłownią, stacja obsługi pojazdów, parkingi. Nowa komenda służy blisko 1.700 funkcjonariuszom z Bielsku-Białej, a także z kilku jednostek ościennych.

kk

WIELKIE MODERNIZOWANIE BIELSKICH DRÓG

Na bielskich ulicach trwa bardzo intensywny ruch budowlany – sezon modernizacyjny jest w pełni.

Kontynuowana jest przebudowa takich ulic, jak Międzyrzeczka, Dębowiec, Czołgistów, Wita Stwosza czy Górskiej.

Ponownie budował się na ulicy ks. Stanisława Stojałowskiego – na nieodnowionym dotąd odcinku od skrzyżowania z ulicą Romana Dmowskiego do skrzyżowania z ul. Władysława Broniewskiego; odkryto potok Niwka, który teraz przykrywany jest nową konstrukcją mostową. Później rozpocznie się

budowa ronda na skrzyżowaniu przed placem Opatrzności Bożej.

Ekipy budowlane pracują także na ulicy Żywieckiej na granicy Bielska-Białej i Wilkowie. Ta ulica będzie modernizowana na odcinku od ul. Sielanka do granicy miasta, trzeba tam m.in. wybudować nowy most nad potokiem Skleniec. Na czas rozbiórki starego i tworzenia nowego mostu ruch pieszy i kołowy odbywał się będzie mostem tymczasowym.

Wkrótce rozpoczną się wielkie zadania drogowe – remont ulicy Krakowskiej na całej długości oraz ul. Żywieckiej – od centrum miasta aż po skrzyżowanie z ulicą Straconki. □

Na zdjęciach:

1. Prace na ul. Szerokiej – Czołgistów
2. Ul. Stojałowskiego
3. Ul. Dębowiec
4. Przygotowania do prac drogowych na ul. Żywieckiej
5. Ul. Kusia – Cyprysowa po remoncie

6. Ul. Wita Stwosza prawie skończona
7. Nowa ulica w mieście – Nowohalcowska
8. Ul. Międzyrzeczka
9. Prace na ul. Górskiej w Straconce

zdjęcia: Paweł Sowa

Oratorium Sanctus – Dorota Osińska i Alicja Majewska

Oratorium Sanctus – Olga Bończyk i Janusz Szrom

Koncert muzyki klezmerskiej

Klezmerzy – The Moscow Male Jewish Capella z Moskwy & Roman Grinberg's Klezmer Swingtett

zdjęcia: Lucjusz Cykowski

Koncert inauguracyjny – Włodzimierz Korcz: Oratorium Sanctus

SACRUM IN MUSICA

Już po raz 19. w Bielsku-Białej odbył się znany i lubiany przez publiczność Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej na Podbeskidziu Sacrum in Musica. Zaprezentowane zostały utwory charakterystyczne dla różnych wyznań i odmienne gatunki muzyki inspirowanej wiarą w Boga.

Koncert muzyki starożytnej – Evloghia The Byzantine Music Choir

Koncert muzyki gospel – The Real Rogers And Friends

RAJD NA DWÓCH KÓŁKACH

Po raz 44. wystartował w Bielsku-Białej Rodzinny Rajd Rowerowy. 29 kwietnia pogoda dopisała, więc na starcie imprezy na placu Ratuszowym stanęły tłumy rowerzystów. Na trasę wyruszyło 2800 rajdowiczów ubranych w błękitne koszulki.

Z-ca prezydenta Przemysław Kamiński, przewodniczący Rady Miejskiej Jarosław Klimaszewski i mł. asp. Ilona Michalczyk z Wydziału Ruchu Drogowego bielskiej KMP na starcie rajdu

Popioły, Plexus Polaire

Opowieści małej Lupitiny González, Loutky bez hranic

Niewidzialne kraje, Livsmedlet

Juror Pavel Hubicka i Dora Bouzkova – laureatka nagrody za najlepszy spektakl dla dzieci

Huljet Huljet, Teatr Figur

LALKARZE NA FESTIWALU

W maju w Bielsku-Białej odbywał się 28. Międzynarodowy Festiwal Sztuki Lalkarskiej. Festiwal gościł teatry z Polski, Europy, ale również z Izraela, Japonii oraz Libanu. W ciągu pięciu festiwalowych dni można było zobaczyć 21 spektakli, z czego 17 miało charakter konkursowy. Była też wystawa lalek afrykańskich w Galerii Bielskiej BWA, warsztaty teatralne, panel dyskusyjny Polskiego Ośrodka Lalkarskiego POLUNIMA, wreszcie finałowy koncert zespołu Chłopcy kontra Basia.

Jury podkreślało *interesujący dobór spektakli, różnorodność estetyk i poszukiwań artystycznych ukazujących siłę teatru lalek, który potrafi mierzyć się z najtrudniejszymi problemami.*

Grand Prix otrzymał spektakl *Popioły* francusko-norweskiego teatru Plexus Polaire; za najlepszy spektakl dla dzieci jurorzy uznali *Opowieści małej Lupitiny González* teatru Loutky bez hranic z Pragi, a nagrody specjalne otrzymały *Huljet, Huljet* krakowskiego Teatru Figur oraz *Piekło – Niebo* Wrocławskiego Teatru Lalek. Były też nagrody pozaregulaminowe: Nagroda Dyrektora 28. Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Lalkarskiej przypadła teatrowi Livsmedlet z Finlandii za przedstawienie *Niewidzialne kraje*, Dyplom honorowy Ośrodka Lalkarskiego POLUNIMA grupie Plexus Polaire za *Popioły*, a Nagroda Aktorska ZASP im. Jerzego Zitzmana – Dorze Bouzkovej z teatru Loutky bez hranic za kreację w przedstawieniu *Opowieści małej Lupitiny González*.

Sznury, Cie Alexis Rouvre

zdjęcia:
Paweł Sowa
Darek daro Dudziak FOTOgrafia
A.morcinek

Piekło – Niebo, Wrocławski Teatr Lalek

Genji i sklep z nakryciami głowy, Saruhachi-za

Gęś, Śmierć i Tulipan, Lutkovno Gledalisce

Ewolucja miłości, Michal Svironi fantasy theater

Historia latania, Markus Zinhaz Puppet Theatre

Mała draka o zwierzakach, Opolski Teatr Lalki i Aktora

Odłot, Teatr Animacji w Poznaniu

Wystawa Kono Donkili w BWA

Poza czasem, Teatr Akt

Zasłużeni dla miasta – dr Jacek Grzbiela i bp Paweł Anweiler

Główna nagroda w konkursie Rozlicz PIT w B-B

Bielska Orkiestra Dęta

Tłumy na placu Ratuszowym

Golec uOrkiestra

DNI BIELSKA-BIAŁEJ

Tegoroczne święto miasta, odbywające w dniach 1-3 czerwca, było kolejną okazją do dobrej zabawy, w której wzięły udział tysiące bielszczan i gości. Przyciągnęły ich nazwiska gwiazd, które zaproszono na koncerty, nie odstraszył deszcz.

Pierwszy wieczór otworzyła Bielska Orkiestra Dęta, potem wystąpiła obchodząca dwudziestolecie Golec uOrkiestra, a na koniec odbył się pokaz ogni sztucznych. Wcześniej na placu Ratuszowym odbyło się losowanie nagród w konkursie Rozlicz PIT w Bielsku-Bia-

łej. Do wygrania było wiele cennych nagród – m.in. samochód Fiat 500, skutery czy rowery miejskie.

Drugi dzień poświęcony był orkiestrom dętym, które przybyły z całej Polski na 15. Międzynarodowy Festiwal Orkiestr Dętych Żłota Trąbka 2018. Na Rynku odbył się konkurs estradowy zespołów polskich i zagranicznych, potem orkiestry zaprezentowały się z mażoretkami z Kłomnic na placu Ratuszowym.

3 czerwca na terenach obok hali Pod Dębowncem wystąpili wykonawcy wybrani przez internautów w plebiscycie Bielskiego Centrum Kultury – Kamil Bednarek i Agnieszka Chylińska. □

Pokaz sztucznych ogni

Powyżej – orkiestry biorące udział w Festiwalu Orkiestr Dętych Żłota Trąbka i mażoretki z Kóz

zdjęcia: Lucjusz Cykarski

Koncerty obok hali pod Dębowncem:

Agnieszka Chylińska

Kamil Bednarek

BiBi Singers

Ekspozycja w kościele Zbawiciela

Zwiedzanie starego cmentarza ewangelickiego

Ekspozycja w kościele Zbawiciela

W zamku Sułkowskich

W zamku Sułkowskich

W zamku Sułkowskich

BIELSKIE NOCE MUZEÓW

W ramach Europejskiej Nocy Muzeów wiele placówek kultury otworzyło drzwi dla zwiedzających, przygotowując atrakcyjny program dla publiczności ceniącej sobie ten sposób poznawania instytucji.

NA BIELSKIM SYJONIE

Po raz kolejny Bielski Syjon zaprosił osoby ciekawe historii. 12 maja swe podwoje otworzyły – zamknięty na co dzień od ponad 60 lat stary cmentarz ewangelicki przy ul. Andrzeja Frycza-Modrzewskiego oraz protestancki kościół Zbawiciela na placu Marcina Lutra. W kościele przygotowano wystawy ze starymi dokumentami i wydawnictwami. Można było zajrzeć w każdy zakątek kościoła, spojrzeć z wysokości chóru w dół.

Występ zespołu BiBi Singers, który też zainaugurował imprezę, zaprezentował znakomitą akustykę świątyni. Główną atrakcją programu był wykład na temat bielskich diakonis Grażyny Kubicy-Heller, adiunkta w Zakładzie Antropologii Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego, która pochodzi ze Śląska Cieszyńskiego, interesuje się problematyką śląską, ewangelicką i żydowską oraz antropologią polityczną, wizualną, feministyczną oraz historią dyscypliny. Można się było dowiedzieć, że umierającym Edmundem Wojtyłą, starszym bratem Jana

Pawła II, opiekowały się do końca właśnie siostry diakonisy, pierwsze opiekunki medyczne.

Przed wejściem na cmentarz zaprezentowali się przedstawiciele grup rekonstrukcyjnych, pokazując sprzęt wojсковy. Po zabytkowym, pięknym i po brzegi wypełnionym historią naszego miasta cmentarzu, oprowadzał, dzieląc się bogatą o nim wiedzą, historyk Łukasz Gierltier. Cmentarz ma ponad 180 lat, a spoczywają na nim znani mieszkańcy Bielska, jak jego burmistrzowie – Carl Fryderyk Sennewaldt i Henryk Hofman; przemysłowcy – Gustaw Josephy, Gustaw Forster, Herman, Schneider; duchowni – m.in. Józef Schimko.

Organizatorem imprezy była Parafia Ewangelicko-Augsburska w Bielsku i społeczny Komitet Ochrony Starego Cmentarza Ewangelickiego.

– Impreza udała się, jej głównym punktem był wykład o diakonisach. Jak co roku zbieraliśmy do puszek datki na rzecz cmentarza – powiedział nam Andrzej Baum, jeden z organizatorów. kk

O cmentarzu opowiada Łukasz Gierltier

W Galerii Bielskiej BWA

W zamku Sułkowskich

W archiwum

19 maja obchodzono Noc Muzeów na zamku Sułkowskich – w siedzibie Muzeum Historycznego w Bielsku-Białej. Upiękniała ona w scenarii pamiętnego dla Polski roku 1918. W grze muzealnej pt. *Cześć bohaterom!* wzięło udział wiele osób. Gra przybliżała wydarzenia związane z odzyskaniem niepodległości z perspektywy Bielska i Białej, jednak przede wszystkim była kreatywną rozrywką. Uczestnicy musieli wykonać wiele zadań i rozwiązać zagadki związane z historią naszego miasta. Wszystko oparte było o nową wystawę bielskiego muzeum – *Od Czytelnicy Polskiej do Rzeczypospolitej Polskiej* – wpisującą się w uroczystości rocznicowe związane ze 100-leciem odzyskania niepodległości przez Polskę.

W jubileuszowym nastroju odbyło się zwiedzanie bielskiego oddziału Archiwum Państwowego w Katowicach. Tam odwiedzający mogli obejrzeć specjalnie na tę noc przygotowaną wystawę *Znów w Rzeczypospolitej – I wojna światowa w Galicji Zachodniej i na krainach Śląska Cieszyńskiego*, zrealizowaną z materiałów archiwalnych placówki. Dla najmłodszych zorganizowano poznanie historii poprzez układanie puzzli i zabawy plastyczne. Uczestnicy nocnego zwiedzania archiwum mogli przybić gwoździe na jubileuszowej tarczy i otrzymać dyplom uczestnictwa w imprezie.

Tego dnia nocną publiczność zaprosiła również Galeria Bielska BWA, która już po raz kolejny ze swoją propozycją kulturalną włączyła się w obchody Europejskiej Nocy Muzeów. Zwiedzającym udostępniono bezpłatnie wystawy; zorganizowano oprowadzanie kuratorskie po ekspozycjach, spotkania z artystami, warsztaty artystyczne i koncert. Widzowie mogli zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie na specjalnie przygotowanej fotościanie.

Jack

W archiwum

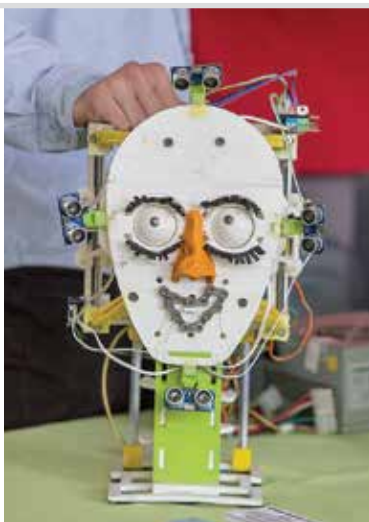
Wbijanie jubileuszowych gwoździ

I ZNÓW BYŁO ENERGETYCZNIE!

8 Beskidzki Festiwal Dobrej Energii już za nami. Uczestniczyło w nim prawie 800 przedszkolaków w barwnych strojach trzymających w rączkach baloniki w kolorach tęczy w akcji Odlotowe Bielsko oraz uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych wraz z nauczycielami – w sumie ponad 1000 osób. Program tegorocznego festiwalu oparty był na znanym już w mieście komiksie pt. *Bielski i Biała ratują miasto*, który w zabawny sposób przedstawia tematykę ochrony środowiska i oszczędzania energii w wykonaniu mieszkańców Bielska-Białej. Imprezom ekologicznym towarzyszyły pokazy taneczne i pokaz iluzji Adriana Mitoraja, animacje piaskowe Tigrana Vardikiana i bajkowe Romana Barana ze Studia Filmów Rysunkowych oraz wielkie bańki mydlane. Nie zabrakło też warsztatów prowadzonych przez szkoły ponadpodstawowe.

W rodzinnej strefie relaksu stworzonej z materiałów recyklingowych czas upływał szybko i smacznie: uczniowie – kelnerzy z bielskiego Gastronomia częstowali uczestników potrawami z kuchni polowej restauracji Po świetle kuchni, a znany mistrz kuchni Mateusz Kręcina lodami przygotowanymi z napojów za pomocą ciekłego azotu. Sporo emocji wywołał spektakularny występ dwukrotnego finalisty programu *Mam talent* akrobata Łukasza Świrka, który na latarni i dwóch krzesłach zaprezentował takie wyczyny jakby grawitacja zupełnie go nie dotyczyła. Siódme poty wycisnął z siedmiu rodzin turniej *Rodzinne eko-potyczki*, w którym trzeba było wykazać się nie lada wiedzą na temat energooszczędności i odnawialnych źródeł energii. Wygrała rodzina z dwójką małych dzieci, która dzięki firmie Gamebo-dom, dystrybuującej domy niskoenergetyczne, spędzi tydzień nad Bałtykiem w takich właśnie apartamentach. Nikt z uczestników nie odszedł bez nagrody, warto było się bawić z festiwalem. opr. Jack

Doktor Andrzej Poraniewski – miłośnik historii

Dr Eugeniusz Reach przy łóżku pacjenta

Otwarcie wystawy *Od Czytelni Polskiej do Rzeczypospolitej Polskiej* w Muzeum Historycznym w Bielsku-Białej zainaugurowano w mieście obchody 100-lecia odzyskania niepodległości.

NASZA NIEPODLEGŁA

– Ludzkość od zarania dziejów styka się z prostą prawdą przypominaną często przez śp. prof. Bogusława Wolniewicza: *Walcz. Musisz walczyć, bo jak ktoś boi się walki, to musi zostać niewolnikiem tych, co się nie boją*. Polacy ówczesni nie byli niewolnikami – bo walczyli! Obchodzona w bieżącym roku setna rocznica odrodzenia się Polski po 123 latach niewoli i upokorzenia, przypomina o dramatycznym przesłaniu mówiącym *Pokolenia, które nie mają szacunku dla przeszłości, będą zagrożone w swej przyszłości*. Ludziom, którzy wówczas pracowali, zdobywali, ale i ginęli winni jesteśmy cześć i pamięć – mówił kurator wystawy Marek Matlak podczas otwarcia ekspozycji 18 maja.

Wystawa *Od Czytelni Polskiej do Rzeczypospolitej Polskiej* prezentuje polonikę z czasów austriackich, eksponaty związane z burzliwymi dziejami wielkiej wojny oraz z czasem przemian politycznych i oczekiwania na plebiscyt w 1920 r. Ducha tamtych czasów przypominają eksponaty zgromadzone w trzech salach. Wybrano różnorodną pamiątkę w układzie chronologiczno-tematycznym w postaci – dokumentów, afiszy, odezw, fotografii, odznak, odznaczeń, medali i innych obiektów obrazujących wydarzenia I wojny światowej w skali krajowej oraz wydarzenia lokalne, takie jak organizowanie Legionów Polskich z udziałem społeczeństwa naszego miasta. Duże wrażenie robią odznaki 2 brygady legionowej czy też orzeł pierwszej kadrowej. Natomiast plakaty, te drukowane i te wykonane ręcznie, ukazują, jak duży wysiłek organizacyjny i finansowy ponosiło tożsamość społeczeństwo, żeby nie tylko wspomóc legionistów, ale zadbać o byt materialny wdów i sierot po nich.

W pierwszej sali widz rozpoczyna podróż w czasie od historii działalności Czytelni Polskiej w Białej i Domu Polskiego w Bielsku oraz polskich organizacji w czasach austriackich. Tu ukazano m.in. portret Jana Zamorskiego w stroju Sokoła – nauczyciela, społecznika, polityka, wydawcy, działacza Ligi Narodowej – wykonany przez Franciszka Zitzmana.

Zamorski, dzisiaj trochę zapomniany, na początku XX wieku, był bardzo ważną postacią polityczną regionu. To on, poseł do sejmiku krajowego w Wiedniu, organizował życie narodowe nie tylko na terenie Bielska i Białej, ale całego regionu. To on prowadził Polaków 28 czerwca 1914 roku podczas tzw. Bitwy nad Białą. Za swoją nieprzejednaną antyaustriacką postawą został aresztowany, a później wcielony do wojska i skierowany na front włoski. Przy pierwszej okazji Jan Zamor-

ski przeszedł na stronę włoską i tam organizował przerzut ochotników do tworzącej się armii gen. Józefa Hallera.

W drugiej sali zebrano eksponaty z czasów I wojny światowej. Bielsko i Biała zaprezentowane są nie tylko jako ośrodki pracujące na rzecz wojska, ale przede wszystkim jako miasto szpitali wojskowych i uchodźców z Galicji. Oba miasta przez większą część wojny leżały daleko od frontu, dlatego też to właśnie tutaj kierowano rannych. Umieszczano ich w szpitalach, które urządzano w szkołach, internatach, a nawet w drewnianych barakach zbudowanych specjalnie w tym celu.

Zwiedzając tę salę, warto zwrócić uwagę na postać dr. Eugeniusza Reacha, który nie tylko ratował życie rannych żołnierzy, ale wykonywał pionierskie operacje plastyczne.

– W bielskim szpitalu w 1915 r. wykonał rekonstrukcję twarzy młodemu studentowi medycyny z Wiednia, który na froncie został trafiony odłamkiem i miał uszkodzoną żuchwę. Mięśnie się tak zrosły, że nie mógł otwierać ust, żeby normalnie jeść, pokarm wkładał do ust w małych kawałeczkach. Doktor Reach ponownie rozciął ranę i ułożył na nowo tkanki mięśni i skóry. Operacja zakończyła się sukcesem. W latach 20. XX wieku dokonywał także operacji rekonstrukcyjnych nosów u ludzi chorych wenerycznie. Dr Reach był autorem pierwszego udanego cięcia cesarskiego w Bielsku – informował dr Jacek Proszyk, drugi z kuratorów wystawy.

Na wystawie nie brakuje różnorodnych pamiątek związanych z wymarszem ochotników bielskich do Legionów Polskich. Tematyka legionowa w sposób szczególnie potraktowana jest w trzeciej sali, gdzie również są eksponaty związane z odzyskaniem niepodległości przez Polskę oraz przyłączeniem Bielska wraz ze Śląskiem Cieszyńskim do II Rzeczypospolitej.

Bogate zbiory Muzeum Historycznego w Bielsku-Białej zawierają liczny i różnorodny materiał związany z drogą Polski do odzyskania niepodległości, posiadający wartość źródła historycznego o wszechstronnym charakterze. Wystawę *Od Czytelni Polskiej do Rzeczypospolitej Polskiej* przygotowano na podstawie zbiorów własnych muzeum. Ponad czterysta eksponatów pochodzi z działu historii, kilkanaście z działu sztuki, kilka z biblioteki fachowej, kilka ze zbiorów prywatnych.

Wystawę można zwiedzać do 30 grudnia br.

Jacek Kachel

SELMA

Nakładem Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej w maju ukazała się książka Jacka Kachla *Selma Kurz, słownik z Bielska i Białej*. To wydawnictwo przybliży zapomnianą dziś barwną postać jednej z najsławniejszych śpiewaczek operowych przełomu XIX i XX wieku, która pochodziła z naszego miasta.

Selma Kurz urodziła się 15 października 1874 r. w wielodzietnej rodzinie żydowskiej w Białej. Gdy była dzieckiem, Kurzowie przenieśli się do Bielska. Tam uczęszczała do przyklasztornej szkoły prowadzonej przez Zgromadzenie Sióstr Szkolnych de Notre Dame. Jej niezwykle zdolności wokalne odkrył kantor Izraelickiej Gminy Wyznaniowej Ignacy Goldmann, kiedy latem 1890 roku po raz kolejny ogłosił nabór chętnych do śpiewania. Przesłuchanie Selmy wypadło lepiej niż dobrze. Później sam wiedeński profesor Josef Gänsbacher napisał jej list polecający, stwierdzający, że ma talent i warto jej pomóc w rozwijaniu zdolności wokalnych. Wsparcia udzielił jej węgierski książę Nikolaus Esterházy oraz niemiecki polityk i pastor ewangelicki dr Theodor Haase.

Pierwszy angaż młoda sopranistka podpisała z operą w Hamburgu, potem był Frankfurt, a wreszcie upragniony Wiedeń – gdzie szybko została gwiazdą, a wkrótce także osobą publiczną i, jakbyśmy to dzisiaj powiedzieli, celebrytką. Śpiewała w licznych koncertach charytatywnych organizowanych przez księżną Lubomirską. Stała się ikoną stylu, prasa regularnie informowała, w co się ubiera, gdzie bywa w karnawale i gdzie wypoczywa. W tym samym czasie piesek śpiewaczki wygrywał liczne konkursy na przeglądach psich piękności.

W 1908 roku powstała w Wiedniu kapsuła czasu, w której zamknięto najważniejsze związane z tym rokiem przedmioty. Potomni mieli otworzyć ją za sto lat. Znaleźliby w niej m.in. płytę gramofonową z arią z *Cyrulika sewilskiego* w wykonaniu Selmy Kurz.

Czytając te krótkie relacje z bogatego życia Selmy Kurz, ktoś mógłby odnieść wrażenie, że występy były dla niej samą przyjemnością. Nie do końca, przed każdym wystąpieniem publicznym dopadała ją wielka trema. Śpiewaczka panikowała i trzęsła się jak galareta. Profesjonalnie pomagał jej w takich sytuacjach dr Leopold Thoma, który leczył ją przy użyciu hipnozy. Bywały jednak dni, gdy trzeba było się uciekać do innych sposobów.

Środowisko artystyczne tworzy własne przesady, dzięki którym próbuje się strzec przed sceniczną kłapą. Jak wspomina muzykolog Alexander Witeschnik, wśród artystów opery panowało przekonanie, że spotkanie przed premierą kominiarza to dobry znak. Kiedy pewnego razu po chorobie Selma pełna obaw szła w kierunku teatru, pojawił się dobry omen – drogę przeciął jej kominiarczyk. Ufna w dobrą wróżbę, wyszła na scenę i zaśpiewała jak z nut. Kiedy wracała, po raz kolejny natknęła się na kominiarza i z wdzięczności postanowiła go wspomóc datkiem. Jakież było jej zdziwienie, gdy ten podziękował, mówiąc: *Nie trzeba, pan dyrektor już zapłacił!*

Dużo ciekawych ofert koncertowych, szczególne względy możliwych, przywileje i liczne grono klakierów – z czasem zrobiły swoje. Nasz skromny słownik nabył cech gwiazdorskich i oderwał się trochę od rzeczywistości. Plebiscyty popularności pokazywały jasno, że największą osobowością sceniczną jest Selma Kurz. Zdeklasowała koleżanki i kolegów w plebiscyście ogłoszonym w 1909 roku – na 300 tysięcy głosów dostała 24.937 i zajęła pierwsze miejsce, podczas gdy słynny Enrico Caruso z 13.827 głosami uplasował się na miejscu siódmym. W Londynie słynny kucharz Georges Auguste Escoffier stworzył danie, które – pod jej nazwiskiem – figurowało w menu restauracji hotelu Ritz.

Selma Kurz stała się również gwiazdą bulwarowych plotek. Szczególnie głośno był o niej w kwietniu 1911 roku. Był to czas intensywnych przygotowań do wystawienia w Wiedniu opery *Kawaler srebrnej róży*. Nagle, tuż przed premierą, wszystko się posypało. Początkowo gazety lakonicznie poinformowały, że doszło do konfliktu pomiędzy nowym dyrektorem opery Hansem Gregorem a odtwórczynią głównej roli Selmą Kurz. Później delikatnie sugerowano, że przyczyną kryzysu stała się siostra primadonny, a właściwie przeznaczone dla niej bilet.

Każdy artysta miał prawo do jednego darmowego biletu na próbę generalną. Do tej pory każdy dyrektor taki bilet przynosił primadonie osobiście. Tym razem jednak dyrektor H. Gregor przekazał należne bilety do sekretariatu, gdzie odbierali je inni artyści. Selma, nie otrzymawszy biletu do ręki, uznała, że została pominięta, dlatego postanowiła, że w premierze nie wystąpi.

Obrażona primadonna liczyła, że postawiony pod murem dyrektor przyjdzie ją przeprosić, a ona łaskawie przestanie stroić swoje fochy i tym sposobem ustali na nowo, kto tu

W maju odbyły się dwie imprezy promocyjne książki o Selmie Kurz – jedna w Gminie Wyznaniowej Żydowskiej, druga w Książnicy Beskidzkiej. 11 maja na Cmentarzu Żydowskim na pomniku ojca śpiewaczki Wilhelma Kurza odsłonięto płytę upamiętniającą Selmę. Potem w domu ceremonii wystąpili śpiewaczka Natalia Kawalek (mezzosopran) i zespół The ThreeX.

tak naprawdę rządzi. Niestety, przeliczyła się – dyrektor postanowił być konsekwentny i poskromić kaprysy śpiewaczki. Zamiast przysłać kwiaty i klękać, Gregor poinformował Selmę, że jej rolę przejmuje Gertruda Förstel, która również zna tę partię. Można sobie tylko wyobrazić, co na wieść o tym powiedziała Selma Kurz...

Jednak nasza gwiazda miała przecież nietuzinkową osobowość sceniczną i doświadczenie, które pozwoliło jej nawet tę sytuację przekuć w sukces. Kiedy 10 kwietnia 1911 r. wieczorem śmiałka towarzysza Wiednia zasiadła w fotelach opery, nie spodziewała się niczego nadzwyczajnego. Bilety zostały kupione dużo wcześniej i teraz widzowie co najwyżej zastanawiali się, jak zaprezentuje się zastępująca Selmę Gertruda. Od początku widać było, że panna Förstel z każdą chwilą coraz bardziej wchodzi w rolę. Dyrektor cieszył się, że tym sposobem zaliczy kolejną udaną premierę i da prztyczka w nos niepokornej artystce.

W drugim akcie wydarzyło się coś, czego nikt się nie spodziewał. Oto na scenie pojawiła się... Selma Kurz. Energetyczna, zmobilizowana, dała popis swoich możliwości. I stało się to, na co zwykle nie pozwalała sobie wysmakowana wiedeńska publiczność – po arii Selmy rozległy się oklaski, które przerodziły się w owację na stojąco. Uskrzydłona primadonna brawurowo dotarła do końca przedstawienia, a to, co się działo potem, na długo zapadło w pamięć stronom konfliktu. Kurtyna raz po raz była opuszczana, a owacjom nie było końca. Niezadowolony z obrotu sprawy dyrektor Gregor nakazał wreszcie spuścić żelazną kurtynę, kończąc ten demonstracyjny zachwyt.

Selma była niezwykłą osobowością, kaprysy jej nie szkodziły, a co najwyżej przydawały rumieńców jej wizerunkowi.

LATO Z KULTURĄ W BIELSKU-BIAŁEJ

koncerty na Rynku starego miasta w letnie soboty i niedziele:

Bielska Estrada, Lemko Tower – 7 lipca o godz. 18.00
Orkiestra im. Telemanna, Georgij Agratina, Robert Grudzień i Piotr Sadowski wystąpią 8 lipca o godz. 18.00
Marcin Wyrostek z zespołem – 14 lipca o godz. 18.00
Legend of Kazimierz – 15 lipca o godz. 18.00
Grupa Furmana – 21 lipca o godz. 18.00
Mariusz Kalaga z zespołem – 22 lipca o godz. 18.00
Alosza Awdiejew z zespołem – 28 lipca o godz. 18.00
Zespoły 55. Tygodnia Kultury Beskidzkiej – 29 lipca o godz. 17.00
Bielska Orkiestra Kameralna – 4 sierpnia o godz. 18.00

Tunia – muzyczne show dla dzieci 5 sierpnia o godz. 17.00

Elena Rutkowska z zespołem –

11 sierpnia o godz. 18.00

Bielska Orkiestra Dęta formacja wojskowa – 12 sierpnia o godz. 18.00

Pożegnanie lata:

Sound'n'Grace, IRA – koncert na terenie obok hali pod Dębowcem 19 sierpnia o godz. 17.00

Orkiestra im. Telemanna: Muzyczne podróże dookoła świata – 25 sierpnia o godz. 18.00

Shanty na bielskiej starówce: Mechanicy Shanty – 26 sierpnia o godz. 17.00

na wszystkie koncerty wstęp wolny
org. Bielskie Centrum Kultury
www.bck.bielsko.pl

PODBESKIDZKI PRZEGLĄD MUZYCZNY

koncerty półfinałowe PPM w piątki o godz. 20.30 na Rynku
Twenty One Garage – 6 lipca
Gabinet Looster – 13 lipca
Man Of The Crowd – 20 lipca
Synesthesia – 27 lipca
Mikrokosmos – 3 sierpnia
Not To Say – 10 sierpnia
koncert finałowy – 24 sierpnia

LETNIA SCENA SFERY

koncerty na placu przed Galerią Sfera w piątki o godz. 19.30
Mitch & Mitch – 13 lipca
VaVaMuffin – 20 lipca
Balkanscream – 27 lipca
Rey Ceballo – 3 sierpnia
Czesław Śpiewa – 10 sierpnia
Pokahontaz – 17 sierpnia
The Djangos – 24 sierpnia
Lech Janerka – 31 sierpnia

na wszystkie koncerty wstęp wolny
www.sfera.com.pl

HUCZNY JUBILEUSZ POD DĘBOWCEM

Jubileusz 110 lat istnienia świętowało 7 kwietnia w hali pod Dębowcem Bielsko-Bialskie Towarzystwo Sportowe, które jest jednym z najstarszych klubów sportowych działających na terenach należących dzisiaj do Polski.

Piłka nożna

Wszystko zaczęło się od piłki nożnej. Grupa zapalczyków – z dr. Edwardem Stonawskim i Rudolfem Jędrzejowskim na czele – po powrocie ze studiów postanowiła założyć klub sportowy. I tak w 1907 roku powstał Bielitzer Fussball Club.* Nieliczni entuzjaści piłki kopanej przyjęli barwy czarno-niebieskie, miejscem ich rozgrywek stał się ogólnodostępny tzw. plac dla młodzieży, znajdujący się koło ówczesnej Strzelnicy. Dzisiaj na tym miejscu w rejonie ulicy Piastowskiej – pomiędzy Bielskim Centrum Kultury a Liceum Ogólnokształcącym im. M. Kopernika – znajduje się kompleks sportowy.

1909 był rokiem przełomowym dla klubu – wtedy nie tylko udało się skompletować dobry zespół, także coraz liczniejsza grupa widzów pojawiających się na meczach sprawiła, że nową dyscypliną zaczęli się interesować dziennikarze, a w ślad za nimi darczyńcy. 25 lutego 1909 r. podjęto uchwałę o zmianie nazwy na Bielitz-Bialaer Fussball Klub. Krokiem milowym dla klubu okazała się decyzja z 30 marca 1911 r. o budowie własnego boiska.

Budowa stadionu wraz z wyposażeniem kosztowała 32 tys. koron. Boisko na górze powstało w kamieniołomie – to właśnie tam architekt Emanuel Rost pobierał kamień dla swoich realizacji budowlanych. To miejsce było dziko poszarpanym wąwozem, a po wykonaniu odpowiednich prac stało się pięknym płaskowyżem, z którego rozciąga się widok zarówno na panoramę miasta, jak i na góry. Północna ściana wznosi się w górę i ma trzy tarasy o wysokości około 5, 8 i 15 metrów. Ściany starannie oskarpowane dają obraz wspinałego amfiteatru, ze świetnym widokiem na położoną u jego stóp płaszczynę boiska, dla widzów przygotowaną tysiąc miejsc siedzących.

Otwarcie boiska nastąpiło 24 września 1911 r. Kilkuset zaproszonych gości obejrzało nowy obiekt, a później – mecz z drużyną z Wrocławia. W 1912 r. Freie Schlesische Presse napisała duży artykuł o roli

piłki nożnej w Bielsku pod wymownym tytułem *Fußball über Alles*, czyli *Piłka nożna ponad wszystko! Zachwycony atmosferą na meczach w Bielsku publicysta informował, że takiego zainteresowania futbolem nie ma nigdzie indziej. W dniach meczów wszędzie – w Bielsku i Białej – widać flagi klubowe, niektórzy mają je nawet w oknach swoich domów. Do osób wspierających klub należą czołowe postacie z miasta. Jednak siłą klubu są kibice, którzy licznie przychodzą na mecze niezależnie od pogody.* Wyjątkowo zgodnie prasa podkreślała, że tutejsza publiczność prawie nie wznosi wrogich okrzyków, a nawet potrafi oklaskami nagrodzić piękne zagranie przeciwników. Tak też zostało do dzisiaj, gdy spadkobiercą tych tradycji jest TS Podbeskidzie, wszyscy zgodnie chwalą publiczność Górali za wspaniałe zachowanie. Obecnie oprócz TS

Podbeskidzie, działa BBTŚ Podbeskidzie. Akademia Piłki Nożnej – będąca kontynuatorką sekcji Piłki Nożnej BBTŚ Włókniarz, zajmująca się tylko szkoleniem grup dzieci i młodzieży. Jest naturalnym zapleczem sportowym TS Podbeskidzia S.A., którego BBTŚ jest założycielem. W chwili obecnej na zajęciach grup treningowych uczęszcza ok. 350 chłopców trenujących w 16 grupach. Klub zatrudnia 15 trenerów posiadających wysokie kwalifikacje, 12 posiada licencję UEFA. W rozgrywkach ligowych uczestniczy 11 drużyn m.in. dwie drużyny w CLJ U-19 i U-15 oraz cztery drużyny w 1. lidze wojewódzkiej. BBTŚ Podbeskidzie jest organem założycielskim Zespołu Szkół Mistrzostwa Sportowego, w skład w którego wchodzi – szkoła podstawowa, gimnazjum i liceum ogólnokształcące.

Jednak BBTŚ to nie tylko piłka nożna – o czym przypominał podczas uroczystości jubileuszowych 7 kwietnia Tadeusz Pilarz, organizator obchodów. W swoim wystąpieniu nakreślił historię poszczególnych dyscyplin, które z czasem przekształciły się w samodzielne kluby. Oto jej skrót.

Siatkówka

Pierwsze kroki w bielskiej piłce siatkowej stawiali w 1946 r. członkowie Robotniczego Klubu Sportowego Lenko, który stanowił załóżkę sekcji siatkówki bielskiego Włókniarza należącej w latach 50. XX wieku do najlepszych w zrzeszeniu sportowym Włókniarz. Jednym z aktywnych członków sekcji był wówczas zasłużony działacz i trener Włodzimierz Trill.

W sezonie 1947/48 RKS Lenko był mistrzem robotniczych klubów sportowych, wygrywał z renomowanymi klubami z Wrocławia, Łodzi, Gdańska i Warszawy. Pierwsze skrzypce w drużynie grał wówczas Wiesław Piotrowski, tworzyli ją również tacy siatkarze, jak Henryk Chyliński, Adam Drożdż i Jerzy Ozga. W latach 50. sekcja siatkówki przeniosła się z Bielskich Zakładów Przemysłu Lniarskiego Lenko do Zakładów Przemysłu Wełnianego Finex jako patrona

sekcji. Do sekcji przyszli młodzi utalentowani siatkarze m.in. Rudolf Lejawa i Adam Suchoń. Po połączeniu BBTŚ i Włókniarza siatkarze występowali przez 13 lat w III i II lidze. Lata 80. do początku 90. to lata świetności BBTŚ Włókniarz, oprócz wielu wspaniałych wyników sportowych we wszystkich sekcjach odnotować trzeba oddanie do użytku 21 kwietnia 1989 r. hali sportowej przy ul. Widok. Posiadając odpowiednie zaplecze treningowe i meczowe, drużyna BBTŚ Włókniarz awansowała w sezonie 1990/91 do serii B I ligi, a w kolejnym sezonie znalazła się w gronie czołowych drużyn w kraju. Pod wodzą trenera Wiktora Kreboka zespół seniorów wywalczył w sezonie 1992/93 brązowy medal mistrzostw Polski. Rok później bielscy siatkarze cieszyli się ze zdobycia pucharu Polski po pokonaniu w finale akademików z Częstochowy. Zespół juniorów zdobył w tym okresie cztery tytuły mistrzowskie, w tym w latach 1997-2000 juniorzy BBTŚ Włókniarz, którymi opiekował się Marian Dybka, wywalczyli tytuł najlepszych w Polsce – trzy razy z rzędu.

W 1993 r. decyzją zarządu klubu pierwszoligowa drużyna piłki siatkowej została nieodpłatnie przekazana do KS Włókniarz – Metalplast, który funkcjonował w hali w Cygańskim Lesie. Po dwóch sezonach w 1996 r. po spadku, jako drużyna drugoligowa powróciła pod skrzydła BBTŚ Włókniarz.

1 grudnia 1999 r. z sekcji BBTŚ Włókniarz wyłączono wyczynową drużynę z sekcji piłki siatkowej, powołując do życia klub o nazwie BBTŚ Siatkarz Original, jego prezesem został wybrany Józef Kapela. Aktualnie prezesem zarządu tego klubu jest Piotr Pluszyński, a drużyna występuje na parkietach PlusLigi jako BBTŚ S.S.A., pozostali zawodnicy klubu biorą udział w rozgrywkach II ligi i juniorów. Cała reszta młodzieżowej siatkówki jest prowadzona zgodnie z założeniami przez BBTŚ Włókniarz. To wspierane przez bielski samorząd stowarzyszenie, które w swej działalności bezpośrednio nawiązuje do 110-letniej tradycji wielkiego BBTŚ-u i 70 lat funkcjonowania męskiej piłki siatkowej, kieruje nim Wojciech Bućko.

Narciarstwo

Sekcja narciarska powstała w oparciu Harcerski Klub Narciarski i Ogniwo, jej organizatorami byli Franciszek Sekowski, Ludwik Śliwka i Bronisław Wyrwicz. Lata 50. to złota seria sukcesów narciarzy BBTŚ i KS Włókniarz. Jan Płonka zdobył mistrzostwo kraju w slalomie specjalnym, w Oberhofie sięgnął po tytuł mistrza NRD w biegu zjazdowym. Kuba Węgrzynkiewicz przegrał mistrzostwo Polski w skokach tylko z wielkim Stanisławem Marusarzem. Płonka i Węgrzynkiewicz stawali w Igrzyskach Olimpijskich w Oslo w 1952 roku. Po połączeniu klubów BBTŚ i Włókniarza w 1968 roku powstał silny klub narciarski skupiający wokół siebie czołowych działaczy i szkoleniowców – Witolda Gawlikowskiego, Władysława Gocko, Kazimierza Sapińskiego, Leona Suma i Romana Bortko, Halinę i Hubertę Adamusów, Jakuba i Bolesława Węgrzynkiewiczów czy Stanisława Migdała, Bolesława Klęczka, Franciszka Klimę oraz Kazimierza Koterbskiego. Wkrótce BBTŚ Włókniarz stał się prawdziwą kuznią olimpijczyków. Do Jana Płonki i Jakuba Węgrzynkiewicza dołączyli Anna i Wiesław Gębalowie, ich córka Katarzyna; Henryk Marek, Zbigniew Hola; Stefan Hula – brą-

zowy medalista MŚ w kombinacji norweskiej z Falun; Janusz Waluś; rodzina Pawlusiaków – Tadeusz, Józef i Stanisław oraz Anna Pawlusiak-Dobja; Piotr Fijas – brązowy medalista MŚ w lotach i rekordzista świata w długości skoku 194 m w Planicy (rekord ten przetrwał ponad 7 lat), trzykrotnie olimpijki Bernadetta Boczek-Piotrkowska; Dorota Kwaśny-Lejawa i Eliza Surdyka-Kliś; a także Katarzyna Szafrąńska-Sosgórnik oraz jej młodszy brat Marcin, który przez 13 lat reprezentował barwy BBTŚ Włókniarz. W klubie wyrastali też tej klasy narciarze, co przedwcześnie zmarły skoczek Zdzisław Hryniewicz. Narciarze przez te lata zdobyli kilkaset medali mistrzostw Polski. Warto też przypomnieć, że ten klub był współzałożycielem w 1919 roku Polskiego Związku Narciarskiego.

Pięściarstwo

Boks w Bielsku-Białej zaczął rozwijać się już kilka dni po II wojnie światowej. Pierwszy sprzęt sportowy kompletowano z datków społecznych. BBTŚ pierwszy mecz stoczył z HKS-em Szopienice, na ringu rywała bielszczanie minimalnie ulegli przeciwnikom. W następnych latach BBTŚ osiągał pierwsze sukcesy w pięściarstwie, wygrywał wiele meczów, jego zawodnicy – Puzoń i Dobja – sięgnęli po tytuły mistrzów Śląska i mistrzów Polski juniorów. W 1952 r. drużyna bielskiego klubu została zakwalifikowana do II ligi. Od roku 1953 – kiedy to BBTŚ pokonał w meczu o I ligę Ogniwo Kraków 14:6 – bielscy pięściarze występowali nieprzerwanie przez 20 lat w krajowej elicie.

Przełom lat 50. i 60. był szczęśliwy dla bielskiego boksu. Pięściarze BBTŚ Sparta należeli do ścisłej krajowej czołówki. W ich szeregach walczyli tak znakomici bokserzy, jak Zbigniew Pietrzykowski, Zenon Stefaniuk czy Marian Kasprzyk; ale też inni utalentowani zawodnicy. Ostrogi reprezentantów kraju zdobyli Tadeusz Kliś, Zygmunt Windak i Ferdynand Kumorek. Pietrzykowski i Stefaniuk nie mieli wtedy sobie równych na mistrzostwach Europy w Berlinie Zachodnim. W 1956 r. bielszczanie zdobyli tytuł drużynowego wicemistrza Polski, wygrywając 13:7 z jedną z najsilniejszych w tym okresie drużyn europejskich CWKS Warszawy, w sezonie 1959/1960 zespół trenowany przez Antoniego Zygmuntę i Antoniego Pietrzykowskiego wywalczył tytuł drużynowego mistrza Polski!

Wspaniałą serię opromieniają srebrny medal olimpijski Zbigniewa Pietrzykowskiego oraz brązowy

Mariana Kasprzyka wywalczone w Rzymie. Pojedynek o złoto Pietrzykowski przegrywa z późniejszym mistrzem wszechwag Cassiusem Clayem – Muhammadem Alim. W 1961 r. Marian Kasprzyk zdobywa brązowy medal mistrzostw Europy. W 1963 r. Pietrzykowski po raz czwarty zwyciężył w mistrzostwach Europy, natomiast rok później stanął na trzecim stopniu podium Igrzysk Olimpijskich w Tokio. W Japonii wielki triumf święcił Marian Kasprzyk, który po porywającej walce z Rosjaninem Ryszardem Tamulise, udekorowany został olimpijskim złotem. Pod koniec lat 60. do BBTŚ-u trafia nadzieja polskiego boksu Leszek Błażyński. Walcząc w barwach bielskiego klubu, zdobył dla Polski wicemistrzostwo Europy w Madrycie i brązowy medal olimpijski w Monachium. Pięściarze BBTŚ wywalczyli w mistrzostwach Polski łącznie 26 medali, w tym 13 złotych, 5 srebrnych i 8 brązowych.

Obecnie kontynuatorem tradycji bokserskich jest Bielski Klub Bokserski Beskidy.

Szachy

W 1953 r. powstała także sekcja szachów przy Zakładach Przemysłu Wełnianego Rytex; wśród jej założycieli byli Stefan Biernat i Karol Jasek. W BBTŚ Włókniarz sekcja działała od 1968 roku pod kierownictwem Kazimierza Sikory oraz przy pomocy Pawła Halamy. W 1982 r. bielscy szachiści awansowali do II ligi, w zespole BBTŚ znalazła się wówczas zaledwie 11-letnia Bożena Sikora, która sześć lat później wywalczyła tytuł mistrzowski w I pucharze Europy juniorów w Nowym Sadzie. Szachiści BBTŚ Włókniarz mają na koncie m.in. drużynowe mistrzostwo Polski juniorów i seniorów, medale indywidualne Mistrzostw Polski seniorów i juniorów. Najlepsi zawodnicy to Bożena Sikora-Giżyńska MP, Marek Matlak MP – oboje reprezentowali kraj na Olimpiadzie Szachowej w Dubrowniku – i mistrz Europy juniorów Rafał Antoniewski.

– Mieliśmy również osiągnięcia w pływaniu, tenisie ziemnym i w gimnastyce sportowej, nasi zawodnicy zdobywali wiele medali mistrzostw Polski. Działała także sekcja brydża sportowego – w latach 80. jej zawodnicy zdobyli drużynowy tytuł mistrza Polski – mówił Tadeusz Pilarz.

Jacek Kachel

Przy pisaniu artykułu skorzystano z wystąpienia Tadeusza Pilarza, przewodniczącego obchodów jubileuszu, które odbyły się 7 kwietnia.

* W grupie założycielskiej był również inżynier Artur Józef Pichel, który już w 1906 roku zabiegał o powstanie klubu. W 1908 roku został przeniesiony do Wiednia, gdzie był sędzią, członkiem federacji piłkarskiej, a w 1919 został wiceprezydentem Austriackiego Związku Piłki Nożnej (por. Allgemeine Sport-Zeitung nr 14, 6.04.1919, s. 318).

REKORDZIŚCI OBRONILI TYTUŁ!

BTS Rekord Bielsko-Biała obronił tytuł mistrza Polski w futbolu! W ostatnim meczu sezonu bielszczanie pokonali wicelidera ekstraklasy futsalu Gattę Active Zduńska Wola 3:2. Finałowy mecz rozegrano 25 maja w hali pod Dębowcem. Zespół z Cygańskiego Lasu nie odpuścił meczu, chociaż już wcześniej zapewnił sobie tytuł. Warto przypomnieć, że dotychczasowy bilans spotkań obu drużyn przedstawiał się następująco: zespoły rozegrały ze sobą 23 mecze; Rekord zwyciężył 11 razy, raz zre-

misował, 11 razy wygrała Gatta, bilans bramkowy to 81:79.

25 maja w mistrzowskim zespole grali: Bartłomiej Nawrat – Jan Janovsky, Michał Kubik, Michał Seidler, Łukasz Biel, Artur Popławski, Oleksander Bondar, Paweł Budniak, Michał Marek, Kamil Surmiak, Tomasz Gąsior, Szymon Cichy i Michał Kałuża.

Po wspaniałym meczu zawodnicy Rekordu otrzymali medale i upragniony puchar. Było to też 25. zwycięstwo bielszczan w tym sezonie. Jack

zdjęcia:
Paweł Sowa

Magazyn Samorządowy W BIELSKU-BIAŁEJ, wydawca: Gmina Bielsko-Biała, adres redakcji: 43-300 Bielsko-Biała, pl. Ratuszowy 6 tel. 334971614, 334971748, tel./fax 334971716, adres internetowy: www.um.bielsko.pl, e-mail: magazyn@um.bielsko.pl redaguje zespół: Agata Wolna (redaktor naczelny), Maria Trzeciak (sekretarz redakcji), Katarzyna Kucybała, Jacek Kachel i Paweł Sowa projekt graficzny: Jacek Grabowski, druk: do 31 grudnia 2018 – Drukarnia Times, nakład: 10 tys. egzemplarzy ISSN 1730-3796 Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i redagowania tekstów. Tekstów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Dziękujemy za udostępnienie zdjęć.

BILETY W APLIKACJI

Od 15 maja w Bielsku-Białej można korzystać z nowej aplikacji SkyCash na urządzenia mobilne, za pomocą której kupimy bilet do autobusu Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego, opłacimy miejsce postojowe w strefie płatnego parkowania (SPP) i kupimy kolejowy bilet np. Kolei Śląskich.

Posiadacze smartfonów mogą kupować najpopularniejsze rodzaje biletów Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego – jednorazowe, 60-minutowe oraz jednodniowe (z uwzględnieniem zniżek ustawowych) przy użyciu darmowej aplikacji SkyCash. Aplikacja SkyCash pozwala nabyć bilety MZK w dowolnym miejscu i czasie kosztujące tyle samo, co ich papierowe odpowiedniki.

Aplikacja umożliwia także wnoszenie opłat za postój w SPP przy pomocy usługi mobiParking oraz przedłużenie opłaconego już postoju w dowolnym momencie. Z aplikacji SkyCash korzysta już ponad 2 mln użytkowników. Za jej pośrednictwem można też kupować bilety kolejowe m.in. Kolei Śląskich. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie www.m.skycash.com. opr. kk

BEZPIECZEŃSTWO I ZABAWA

26 maja plac Ratuszowy mienił się barwami narodowymi za sprawą jubileuszowej 25. już edycji Ogólnopolskich Dni Kultury, Bezpieczeństwa i Ratownictwa Drogowego. Zastępca prezydenta miasta Lubomir Zawierucha wręczył przedstawicielom młodzieży symboliczny klucz do miasta, a Alina Porębska-Puszyńska i zastępca komendanta miejskiego Policji Krzysztof Gałuszka przekazali przedszkolakom symboliczny lizak. Był to sygnał do rozpoczęcia korowodu, który wyruszył ulicami miasta do parku Juliusza Słowackiego, gdzie na uczestników czekały konkursy, pokazy, gry, zabawy i występy artystyczne. kk

W 227. rocznicę rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja na pl. Ratuszowym odbyły się uroczystości związane z obchodami Święta Konstytucji. Przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, organizacji i służb mundurowych oraz mieszkańcy Bielska-Białej zebrał się przed Ratuszem, aby oddać hołd twórcom konstytucji. Były oficjalne przemówienia, defilada Kompanii Honorowej Bielskiego 18 Bielskiego Batalionu Powietrznodesantowego. Przy pomniku Konfederatów Barskich złożono wiązanki kwiatów. Część oficjalną zakończył przemarsz do katedry św. Mikołaja, gdzie odbyła się uroczysta msza święta w intencji ojczyzny.

Majowemu świętowaniu towarzyszyły w Bielsku-Białej i inne wydarzenia. 2 maja budynek Ratusza podświetlony został na biało-czerwono, w koncercie przygotowanym na terenie obok hali pod Dębowcem wystąpili Dawid Kwiatkowski i Sylwia Grzeszczak. 3 maja w Bielskim Centrum Kultury odbył się koncert muzyki polskiej. Jack

Odbywający się w maju 19. Beskidzki Festiwal Nauki i Sztuki miał w programie wykłady, pokazy, koncerty, warsztaty i interaktywne zabawy. Nieoficjalnie festiwal zainaugurował 14 maja w Teatrze Polskim spektakl w wykonaniu studentów Akademii Techniczno-Humanistycznej z Koła Teatralnego Kurtyna. Oficjalna inauguracja miała miejsce 15 maja w ATH, dokonał jej rektor akademii prof. dr hab. Jarosław Janicki. Wykład inauguracyjny, urozmaicony muzycznymi akcentami wygłosił Ireneusz Dudek. Ogromną liczbę słuchaczy zgromadziło spotkanie z prof. Jerzym Bralczykiem oraz Michałem Ogórkim. W 5. Beskidzkim Dyktandzie o Pióro Prezydenta Miasta Bielska-Białej i tytuł Beskidzkiego Mistrza Ortografii wzięło udział ok. 300 osób. Uzupełnieniem poważnych zmagani naukowych były wydarzenia skierowane głównie do młodych w ramach Akademii Młodych Talentów i Akademii Młodych Wynalazców. Jack

9 maja w Urzędzie Miejskim w Bielsku-Białej odbyło się podpisanie umowy pomiędzy organizatorami 75. Tour de Pologne i bielskim samorządem. Umowa dotyczyła usytuowania mety 5. etapu jubileuszowego 75. Tour de Pologne w naszym mieście. Podpisy pod umową złożyli zastępca prezydenta Waldemar Jędrusiński oraz dyrektor generalny największego polskiego wyścigu kolarskiego, Czesław Lang.

Kolarze i miłośnicy wyścigów kolarskich zagoszczą w stolicy Podbeskidzia 8 sierpnia. Zawodnicy pokonają ok. 150-kilometrową trasę, która rozpocznie się w Wieliczce, a zakończy pod Szyndzielnią. Kolarze przejadą ulicami: Górską, Żywiecką, gen. Bora-Komorowskiego i aleją gen. Władysława Andersa. Meta zostanie wyznaczona na wysokości ZIAD-u na al. Armii Krajowej. 5. etap Tour de Pologne będzie transmitowany na żywo w telewizji publicznej. Dzięki współpracy organizatorów wyścigu ze stacją telewizyjną Eurosport to wydarzenie będzie pokazywane w 135 krajach świata. Jack

27 maja po raz 26. na ulicach Bielska-Białej pojawili się biegacze uczestniczący w Biegu Fiata oraz obserwujący tę imprezę miłośnicy biegania. Tegoroczną edycję biegu wygrał Kenijczyk Hillary Kiptum Maiyo Kimaiyo. Wśród kobiet najszybsza była tym razem reprezentantka Kenii – Christine Moraa Oigo.

W imprezie wzięło udział blisko 1800 biegaczy. Uczestnicy tradycyjnie rywalizowali w biegu głównym na 10-kilometrowej trasie, rozegrano także bieg młodzieżowy na dystansie 3 km. Jak co roku w rywalizacji wzięli również udział zawodnicy na wózkach. Start biegu umiejscowiony był przed bramą FCA Poland przy ul. Warszawskiej, a meta na placu Ratuszowym. Na całej trasie biegacze głośno dopingowali licznie zgromadzeni kibice, dla których przygotowano specjalną strefę na placu Chrobrego. Jack

ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA

BESKIDZKI FESTIWAL NAUKI I SZTUKI

META 5. ETAPU TOUR DE POLOGNE POD SZYNDELIĄ

KENIJCZYK WYGRAŁ BIEG FIATA

KRONIKA

SKUTERY ELEKTRYCZNE
W MIEŚCIE

1 czerwca na pl. Chrobrego odbyła się oficjalna prezentacja miejskiej sieci skuterów elektrycznych. Można było przetestować pojazdy. Pomysłodawcy tej formy transportu przekonują, że skutery mogą być lekarstwem na zanieczyszczenie powietrza spowodowane ruchem pojazdów spalinowych, zakorkowane centra miast oraz brak szybkiego transportu publicznego.

Sieć jest czynna 24 godziny na dobę. Skutery są rozlokowane w odległości nie większej niż 700 m od siebie. Skuter ma moc 1500 W i jest dwuosobowy, można nim przejechać do 120 kilometrów z prędkością 45 km/h. Żeby skorzystać ze skuterów, trzeba mieć ukończone 18 lat, powyżej 22. roku życia wystarczy legitymować się dowodem osobistym, osoby młodsze powinny mieć uprawnienie AM (do kierowania motorowerem lub czterokołowcem lekkim). Skuter jest obsługiwany poprzez aplikację w telefonie komórkowym w systemie bezkluczykowym. Jack

BIOGAZ DLA AGREGATÓW
FIRMY AQUA

W oczyszczalni ścieków przedsiębiorstwa komunalnego Aqua S.A. w Komorowicach nastąpił rozruch instalacji nowego zbiornika biogazu. Powstał on w ramach projektu współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności – *Budowa kanalizacji sanitarnej i przebudowa wodociągu oraz modernizacja oczyszczalni ścieków w aglomeracjach miasta Bielsko-Biała*. Dzięki projektowi miasto ma być już niemal w 100 proc. skanalizowane. W ramach tego dużego projektu, który Aqua realizuje do 2020 r., powstał w Komorowicach nowy zbiornik biogazu, który zastąpił stary, wysłużony, metalowy z 1976 roku. Pojemność nowego zbiornika to 2000 m³. Nowa inwestycja zaspokoi w pełni zapotrzebowanie bielskiej oczyszczalni ścieków na energię cieplną i w 40-50 proc. na prąd – poinformowała spółka. Biogaz zasila agregaty prądotwórcze, a odpadowe ciepło spalin jest wykorzystywane przez Aquę do podgrzewania osadów w celach technologicznych. Jack

NAŁADUJESZ ELEKTRYKA
W SFERZE

Od czerwca mamy w mieście kolejne miejsce, w którym można naładować akumulator elektrycznego samochodu. Galeria Sfera we współpracy z BMW Sikora uruchomiła bezpłatną stację ładowania pojazdów elektrycznych. Czekają tam na nie trzy stanowiska ładowania pojazdów.

Trzystanowiskowa stacja ładowania elektryków zlokalizowana na parkingu w galerii Sfera II na poziomie – 1, działa w godzinach otwarcia Sfery. Nowoczesną ładowarkę zainstalowała marka Grupa BMW Sikora. Przy okazji BMW zaprezentowała dziennikarzom cztery samochody z napędem elektrycznym BMW i3. Mogli nimi przejechać z salonu BMW Sikora do Sfery.

Pełne naładowanie akumulatora tego pojazdu trwa 3-5 godzin, jednak już po 1,5 godziny po podłączeniu do stacji jest on naładowany do 80 proc. Taki samochód można również naładować, podłączając do każdego gniazdka np. w domu, ładowanie trwa wtedy ok. 8 godzin. wag

14. FESTIWAL
MIAST PARTNERSKICH

8 i 9 czerwca na 14. Festiwal Miast Partnerskich *Poznajmy się* do Bielska-Białej przyjechali reprezentanci zaprzyjaźnionych miast z Czech, Niemiec, Serbii, Węgier i Polski. Najważniejszym punktem festiwalu było podpisanie umowy partnerskiej pomiędzy Bielskiem-Białą i Nyíregyházą (Węgry). Zespoły muzyczne z miast partnerskich występowały na bielskim Rynku. Odbyły się także prezentacje pod hasłem *Cała naprzód, czyli... Ustka w Bielsku-Białej*, warsztaty dla dzieci w Klubie Kreatywnego Inżyniera oraz animacje i zabawy ze Środowiskowym Centrum Pomocy. Czynne były stoiska promocyjne miast. Z okazji jubileuszu 20-lecia partnerstwa Bielska-Białej i Wolfsburga 20-osobowa grupa gości przyjechała z Niemiec, żeby poznać Bielsko-Białą i okolicę. W sali koncertowej Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych odbył się koncert harfowy uczniów szkół muzycznych z Wolfsburga i Bielska-Białej, a w Galerii PPP przygotowano wystawę malarstwa artystki z Wolfsburga Bettiny Hackbarth. Jack

MODERNIZACJA
BIELSKIEGO ONKOLOGA

5 czerwca w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego zapadła decyzja o dofinansowaniu ze środków unijnych kwotą 76 mln zł modernizacji Beskidzkiego Centrum Onkologii – Szpitala Miejskiego im. Jana Pawła II. Inwestycja pochłonie w sumie 101 mln zł. Miasto od wielu lat ubiegało się o dotację unijną na rozbudowę szpitala onkologicznego.

W ramach inwestycji szpital przy ul. Wyzwolenia rozstanie rozbudowany o 5-kondygnacyjny segment połączony z istniejącymi budynkami. W jego przyziemiu znajdować się będzie Zakład Terapii Izotopowej oraz pracownia rezonansu magnetycznego. Na parterze zostaną rozlokowane pozostałe pracownie Zakładu Diagnostyki Obrazowej (RTG, USG, mammografii, TK), pracownia biopsji i izba przyjęć. Na pierwszym i drugim piętrze mieścić się będą oddziały łóżkowe Chirurgii Onkologicznej i Ogólnej oraz Ginekologii Onkologicznej. Na trzecim piętrze zlokalizowany będzie blok operacyjny. W wyposażeniu budynku zastosowane mają być rozwiązania wykorzystujące odnawialne źródła energii. Bardzo ważny i wpływający na wartość projektu będzie zakup nowoczesnego wyposażenia i aparatury medycznej. kk

23. BIELSKI MURAL

Na ścianie Bielskiej Fabryki Szczotek i Pędzli Befaszczot przy ul. Paderewskiego 15 czerwca symbolicznie otwarto nowy, 23. mural w Bielsku-Białej. Nosi on tytuł *Zielone płuca*, namalował go Dawid Celek. Jack